

Mijn natuur

Als stadsbewoner kan ik soms enorm verlangen naar de natuur. Daar zal ik tot rust komen en weer snappen waar het eigenlijk om draait in het leven, is het halfbewuste idee dat onder dat verlangen ligt. Dus trok ik onlangs naar het platteland, waar ik wandelde over kaarsrechte, geasfalteerde polderwegen, enkele volmaakt haakse bochten nam, uitzicht had op schuren met grote landbouwmachines en op adem mocht komen in een 'theetuin' vol grind en plastic tuinstoelen.

Ik had beter in mijn eigen stad kunnen blijven. Mijn stadsbestuur voelt aan dat ik in mijn hoedanigheid van wandelaar verlang naar kronkelende, onverharde paden en modder aan mijn voeten, en heeft speciaal voor mijn soort mensen een wandelnetwerk door de stad opgetuigd met zo min mogelijk uitzicht op de gebouwde omgeving. Mijn medestedelingen snappen tenminste wat echte natuur is!

Wat telt als natuur, is zo duidelijk nog niet. En dat kan het misschien maar beter niet zijn ook, getuige de volgende fabel. Lange tijd liet het Rijk zijn natuurbeleid over aan specialisten met een graad in de biologie. Zij werkten volgens de vuistregel: hoe meer biodiversiteit, des te meer natuur. Deze specialisten ontwierpen een Ecologische Hoofdstructuur die kwetsbare habitats met elkaar verbindt en ervoor zou zorgen dat zeldzame soorten voor Nederland bewaard blijven. De visie was helder, het optreden eensgezind. Behoorlijk succesvol beleid, zou je zeggen.

En toen kwam staatssecretaris Bleeker. Hij blies de hele Ecologische Hoofdstructuur af, die op een paar cruciale schakels na voltooid was. 'Dat kan toch niet!', schamperden de deskundigen. Maar het kon wel: hobbyboer Bleeker kreeg zijn plannen met het landelijk gebied opvallend gemakkelijk door de Kamer. Nu kun je daarover treuren – en persoonlijk doe ik dat ook – maar als ik een deskundige was, zou ik me ook afvragen hoe ik dat sluimerende verzet tegen mijn begrip van natuur zo had kunnen missen. Kennelijk zijn al die aardige, betrokken natuurbeschermers het veel te roerend met elkaar eens geweest. Het streven was naar diversiteit in plantjes, niet naar diversiteit in opvattingen. Zo koloniseerden zij onbedoeld het idee 'natuur'.

Wat zoek je in de natuur? Ik zoek geuren en kleuren en frisse lucht. En ook zelfverlies in een omgeving waar ik als mens nu eindelijk eens niet de toon zet. Andere mensen zoeken weer andere dingen, zo concludeert het Planbureau voor de Leefomgeving in haar laatste *Natuurverkenning*. Het PBL ondervroeg allerlei groepen in de samenleving over hun ideale natuur – niet alleen natuurambtenaren en natuurorganisaties, maar ook bouwbedrijven, banken, de fietsersbond, et cetera – en kwam zodoende tot vier 'kijkrichtingen'. Onder elke kijkrichting zitten eigenstandige verlangens, die uitgewerkt tot een ander natuurbeleid zouden leiden. Een aanzienlijke groep mensen hoopt op uitzicht, een beetje afwisseling, een mooie rietkraag om langs te fietsen. Dat er achter zo'n rietkraag saaie en eentonige weilanden met doorgekweekt productiegroen liggen, kan hen niet schelen. Terwijl dat dus juist de nachtmerrie is van de biodiversiteitbeschermers.

Wiens natuurdroom gaat er winnen? Ik gok die van de recreanten die in het weekend lekker willen bewegen in het groen. Dat is namelijk typisch de natuurdroom van stadsbewoners. Wij stedelingen zijn simpelweg met meer, en ons numerieke overwicht zal alleen maar toenemen. Onze verlangens zijn eventueel nog wel te verenigen met die van de biodiversiteitsfans; wij willen best fietsen en

wandelen door een natuurmonument. Maar boeren zullen hun asfalt moeten wegbikken en hun rechte paden moeten kromtrekken om ons te laten genieten van ons soort natuur. Stiekem, ver uit het zicht, kunnen zij dan de grootschalige landbouw bedrijven waarmee zij ons in leven houden.

Marjan Slob

© Marjan Slob, gepubliceerd in de webeditie van *de Volkskrant* op 22 november